

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Estratexias de aprendizaxe e estudo		Código	652511204
Titulación	Mestrado Universitario en Psicopedagogía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Valle Arias, Antonio	Correo electrónico	antonio.valle@udc.es	
Profesorado	Rodriguez Martinez, Susana	Correo electrónico	susana.rodriguez1@udc.es	
	Valle Arias, Antonio		antonio.valle@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Partiendo del constructo de aprendizaje autorregulado, se abordan las estrategias de selección, organización, elaboración y memorización de la información de estudio. El establecimiento de metas, el análisis de tareas y el plan de trabajo se presentan en el contexto del aprendizaje escolar. Se define el episodio de estudio y se trabajan la distribución del tiempo y la búsqueda de ayuda. Desde una perspectiva eminentemente aplicada se analiza el factor motivacional y volitivo en el proceso de aprendizaje y estudio.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A3	Capacidade para considerar as múltiples variables intrapersoais, interpersoais e contextuais que inciden no proceso de ensino-aprendizaxe e para avaliar e intervir na mellora dos recursos motivacionais.
A4	Capacidade para coordinar, facilitar e impulsar a utilización de medios e recursos didácticos e multimedia favorecedores de atención á diversidade
A9	Desenvolver estratexias, técnicas e recursos para a prevención, detección e avaliación de necesidades específicas de atención educativa
A15	Coñecer e valorar as competencias que buscan o desenvolvemento do potencial individual, os procedementos que se utilizan para a súa concreción práctica, o contido e nivel de cualificación, así como a necesidade da educación ao longo da vida
B4	Capacidade de aplicar coñecementos na práctica psicopedagóxica
B10	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B13	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
	AP3	BM4	CM8
	AP15		
	AP4	BM10	CM1
	AP9		CM2

		BM13	CM6
			CM7

Contidos	
Temas	Subtemas
1.- Aprendizaxe Autorregulado.	1.1.- Áreas y fases de la autorregulación. 1.2.- Modelos de autorregulación
2.- La construcción de conocimientos en el aula: Las estrategias cognitivas	2.1.- Modelo de Procesamiento de la Información. 2.2. Selección, organización, elaboración y memorización del material de estudio
3.- Autorregulación del proceso de aprendizaje.	3.1- Establecimiento de metas y plan de trabajo. 3.2.- Implementación de intenciones 3.3.-Supervisión y revisión del proceso de aprendizaje. 3.4. Valoración del estudio.
4.-Gestión de recursos en el episodio de estudio.	4.1.- El tiempo de estudio. 4.2.- La búsqueda de ayuda
5.-Estrategias Motivacionales y control de la voluntad	5.1.- Constructo motivacional. 5.2.-Gestión de la voluntad. 5.3.- Autoprotección de la valía

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A3 A9 A15 B4 B10 B13 C6	20	0	20
Análise de fontes documentais	A3 A9 A15 B4 C2 C8	0	15	15
Estudo de casos	A4 A9 A15 B4 C1 C6	0	22	22
Proba de resposta múltiple	A3 A15 B4 B10	4	20	24
Sesión maxistral	A3 A9 A15 C6 C7 C8	20	10	30
Atención personalizada		1.5	0	1.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por un moderador. CONTINXENCIA COVID: Sesión semanal a través de Teams.
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico. CONTINXENCIA COVID: Seguimento a demanda por grupos de traballo en tutorías de supervisión a través de Teams. A lo menos dúas tutorías de supervisión por grupo de traballo.
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo. CONTINXENCIA COVID: Seguimento a demanda por grupos de traballo en tutorías de supervisión a través de Teams. A lo menos dúas tutorías de supervisión por grupo de traballo.
Proba de resposta múltiple	Proba obxectiva onde se plantea unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta, e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só unha delas é válida. CONTINXENCIA COVID: Administración telemática

Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. CONTINXENCIA COVID: Sesión semanal a través de Teams para presentación e discusión de contidos.
------------------	--

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais Estudo de casos	Supervisión en la resolución de casos. Apoyo análisis de documentos. CONTINXENCIA COVID: -Correo electrónico: *con disposición diaria para consultas puntuais ou para solicitar tutoria virtual. -Teams: *A demanda de grupos para supervisión de estudo de casos e análise de fontes documentais. A lo menos duas tutorias de supervisión Teams por grupo de traballo. Moodle: *Espacio para compartir materiais de aula, consulta, e fontes documentais.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A4 A9 A15 B4 C1 C6	Se describen situaciones a modo de casos a analizar en pequeno grupo	55
Proba de resposta múltiple	A3 A15 B4 B10	Se plantean cuestiones y el alumno tiene que reconocer la opción o alternativa de respuesta correcta.	45

Observacións avaliación
CONTINXENCIA COVID: Sen cambios na cualificación. A supervisión no estudo de casos faráse en grupos de traballo a través de Teams. As probas de resposta múltiple impleméntase por medios telemáticos.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Cabanach, R.G., González-Pienda, J.A., Rodríguez, S., Núñez, J.C. y Valle, A. (2004). Estrategias y técnicas de estudio. Madrid: Pearson
- González-Pienda, J.A., Núñez, J.C., Álvarez, L. y Soler, E. (2002). Estrategias de aprendizaje: concepto, evaluación e intervención.. Madrid: Ediciones Pirámide
- Boekaerts, M., Pintrich, P.R., y Zeidner, M. (2000). Handbook of self-regulation. San Diego, CA: Academic Press
- Pintrich, P.R. (2004). A conceptual framework for assessing motivation and self-regulated learning i. Educational Psychology Review, 16(4), 285-407
- Schunk, D.H. y Zimmerman, B.J. (1998). Self-regulated learning: From teaching to self-reflective practice. New York: Guilford
- Valle, A., Rodríguez, S., Cabanach, R.G., Núñez, J.C. y González-Pienda, J.A. (2007). El estudiante eficaz. Aprendizaje y enseñanza de habilidades de estudio. Madrid: Editorial CCS
- Zimmerman, B.J. y Schunk, D.H. (1989). Self-regulated learning and academic achievement: Theory, Research and Practice. New York: Springer-Verlag
- Zimmerman, B.J. y Schunk, D.H. (2001). Self-regulated learning and academic achievement: Theoretical Perspectives. Hillsdale, NJ: Erlbaum
- Fiorella, L., & Mayer, R. E. (2016). Eight ways to promote generative learning. Educational Psychology Review, 28(4), 717-741.
- Kistner, S., Rakoczy, K., Otto, B., Dignath-van Ewijk, C., Büttner, G., & Klieme, E. (2010). Promotion of self-regulated learning in classrooms: Investigating frequency, quality, and consequences for student performance. Metacognition and learning, 5(2), 157-171.
- Leopold, C., Sumfleth, E., & Leutner, D. (2013). Learning with summaries: Effects of representation mode and type of learning activity on comprehension and transfer. Learning and Instruction, 27, 40-49.
- Lyn, J., O'Grady, G. y Rotgans, J.I. (2012). Is the Study Process Questionnaire (SPQ) a good predictor of academic achievement? Examining the mediating role of achievement-related classroom behaviors. Instructional Science 40, 159-172
- Mayer, R.E. (2004). Enseñar guiando los procesos cognitivos durante el aprendizaje. En R.E. Mayer, Psicología de la Educación. Enseñar para un aprendizaje significativo (volumen II), (pp. 113-147). Madrid: Pearson Educación.
- Metcalfe, J., & Kornell, N. (2005). A region of proximal learning model of study time allocation. Journal of memory and language, 52(4), 463-477.
- Núñez, J.C. (2008). ¿Qué entendemos por estudiar?. Aportaciones de la psicología educativa al proceso de enseñanza-aprendizaje. FOCAD (Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos) Núñez, J.C. et al.(2006). El aprendizaje autorregulado como medio y meta de la educación. Papeles del Psicólogo, 27(3), 139-146
- Panadero, E. Y Alonso-Tapia, J. (2014). ¿ Como autorregulan nuestros alumnos? Modelo de Zimmerman sobre estrategias de aprendizaje. Anales de Psicología, 30(2), 450.
- Roediger III, H. L., & Karpicke, J. D. (2006). Test-enhanced learning: Taking memory tests improves long-term retention. Psychological science, 17(3), 249-255.
- Valle, A., Rodríguez, S., Núñez, J. C., González, R., González-Pienda, J. A., & Rosario, P. (2010). Motivación y aprendizaje autorregulado. Revista Interamericana de Psicología, 44(1), 86-97
- White, M. C., & Bembenutty, H. (2013). Not all avoidance help seekers are created equal: Individual differences in adaptive and executive help seeking. Sage Open, 3(2), 2158244013484916.
- Wolters, C. A., & Benzon, M. B. (2013). Assessing and predicting college students' use of strategies for the self-regulation of motivation. The Journal of Experimental Education, 81(2), 199-221.

Bibliografía complementaria	Boekaerts, M. (1997). Self-regulated learning: A new concept embraced by researchers, policy makers, educators, teachers, and students. <i>Learning and Instruction</i>, 7(2), 11- 186. Boekaerts, M. (1999a). Motivated learning: The study of student situational transactional units. <i>European Journal of Psychology of Education</i>, 14 (4), 41- 55. Boekaerts, M. (1999b). Self-regulated learning: where we are today. <i>International Journal of Educational Research</i>, 31, 445-457. Boekaerts, M., Pintrich, P. R. y Zeidner, M. (Eds.) (2000). <i>Handbook of self-regulation</i>. San Diego, CA: Academic Press. Boekaerts, M., y Corno, L. (2005). Self-regulation in the classroom: A perspective on Assessment and Intervention. <i>Applied Psychology: An International Review</i>, 54(2), 199- 231 Carver, C. S., y Scheier, M. F. (1998). <i>On the self-regulation of behavior</i>. New York: Cambridge University Press. Clearly, T. J., y Zimmerman, B. J. (2004). Self-regulation empowerment program: A school-based program to enhance self-regulated and self-motivated cycles of student learning. <i>Psychology in the Schools</i>, 41(5), 537- 550. Gollwitzer, P. M. (1996). The volitional benefits of planning. En P. M. Gollwitzer y J. A. Bargh (Eds.), <i>The psychology of action. Linking cognition and motivation to behavior</i> (pp. 287- 312). New York: Guilford. Boekaerts, M. (1997). Self-regulated learning: A new concept embraced by researchers, policy makers, educators, teachers, and students. <i>Learning and Instruction</i>, 7(2), 11- 186. Boekaerts, M. (1999a). Motivated learning: The study of student situational transactional units. <i>European Journal of Psychology of Education</i>, 14 (4), 41- 55. Boekaerts, M. (1999b). Self-regulated learning: where we are today. <i>International Journal of Educational Research</i>, 31, 445-457. Boekaerts, M., Pintrich, P. R. y Zeidner, M. (Eds.) (2000). <i>Handbook of self-regulation</i>. San Diego, CA: Academic Press. Boekaerts, M., y Corno, L. (2005). Self-regulation in the classroom: A perspective on Assessment and Intervention. <i>Applied Psychology: An International Review</i>, 54(2), 199- 231 Carver, C. S., y Scheier, M. F. (1998). <i>On the self-regulation of behavior</i>. New York: Cambridge University Press. Clearly, T. J., y Zimmerman, B. J. (2004). Self-regulation empowerment program: A school-based program to enhance self-regulated and self-motivated cycles of student learning. <i>Psychology in the Schools</i>, 41(5), 537- 550. Gollwitzer, P. M. (1996). The volitional benefits of planning. En P. M. Gollwitzer y J. A. Bargh (Eds.), <i>The psychology of action. Linking cognition and motivation to behavior</i> (pp. 287- 312). New York: Guilford.
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías